

Vaikuttajakirje esittelee tiiviisti EK:n keskeisiä ajankohtaisia asioita. Katsaus jaetaan tiedoksi EK:n hallituksen kokouksessa sekä liittojohtoryhmälle ja valiokuntien jäsenille ja se on saatavilla EK:n nettisivuilla.

YRITTÄJÄPANEELILTA KARU VIESTI RINTEEN HALLITUKSELLE

EK toteutti yrittäjäpaneelille kohdistetun kyselyn, jonka keskeisenä tavoitteena oli mitata työnantajayrittäjien luottamusta maamme hallituksen kykyyn tehdä yrittäjyyttä ja työllisyyttä edistäviä päätöksiä. 89 prosenttia yrittäjistä ei luota hallitukseen yrittäjyyden edistämiseksi. Lisäksi 88 ei usko hallituksen saavuttavan asettamaansa työllisyystavoitetta eli 60 000 uutta työpaikkaa. 93 prosenttia yrittäjistä pitää hallitusta hyvin palkansaajamyönteisenä. Kyselyyn vastasi 411 yrittäjäpaneelin jäsentä (vastausprosentti 51).

Lisätiedot: Jari Huovinen, Jouni Hakala

HALLITUKSEN TYÖLLISYYSRYHMÄT ALOITTANEET TYÖNSÄ

Hallitus on asettanut työllisyyspoliittisen ministeriryhmän ja tälle 7 kolmikantaista alaryhmää, joissa kaikissa EK on mukana. Tarkoitus on yhdessä löytää ideoita työllisyyden parantamiseksi. Osa esityksistä oli käsittelyssä 9/2019 budjettiriihessä. Pääosa esityksistä on kuitenkin tarkoitus saada valmiiksi kehysriiheen 3/2020 mennessä, kuitenkin viimeistään budjettiriihen 8/2020 mennessä. Työ ryhmissä on alkanut varsin verkkaisesti. EK on esittänyt ko. työryhmissä mm. ansiosidonnaisen työttömyysturvan porrastusta, työlupaprosessin nopeuttamista, palkkatuen kehittämistä, paikallisen sopimisen lisäämistä yms.

Lisätiedot: Ilkka Oksala

EK VAUHDITTAA TEAM FINLANDIA SUURLÄHETILÄSPALKINNOILLA

Team Finlandin tarkoituksena on parantaa valtionhallinnon yhteispeliä yritysten kanssa ja toisaalta voimistaa yhteistyötä valtion eri toimijoiden välillä. EK:n yrittäjävaltuuskunta ideoi tunnustuksen myöntämisen sellaisille suurlähettiläille, joiden Team Finland - toiminta on ollut esimerkillistä kohdemaissaan. Ensimmäiset palkinnot saivat 22.8.2019 EK:n jäsenyritysten arvioinnin pohjalta Singaporessa toimintun Paula Parviainen, Tanskan Vesa Vasara ja kunniamaininnan sai Meksikon Team Finland – tiimi.

Lisätiedot: Outi Ervasti, Jouni Hakala

ULKOMAISET OSAAJAT NÄKYVIIN – INTERNATIONAL BUSINESS CLUB KOOLLE

Suomalaisilla yrityksillä on pula osaavasta työvoimasta. Tärkeä ratkaisukeino on edistää työperäistä maahanmuuttoa. Samalla on kyettävä markkinoimaan Suomea ulkomaisille osajille – emme ole yksin kilpailemassa työvoimasta. EK kutsui jäsenyrityksien Suomessa asuvia ulkomaisia johtajia ja avainosaajia keskustelemaan 17.9.2019 heidän kokemuksistaan, ongelmistaan ja keinoistaan parantaa integroitumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Tapahtuma nimettiin International Business Club:iksi.

Lisätiedot: Outi Ervasti, Jannika Ranta, Jouni Hakala, Petri Vuorio

HIILINEUTRAALI SUOMI 2035 – TOIMIALAKOHTAISTEN TIEKARTTOJEN VALMISTELU KÄYNNISTYY

Antti Rinteen hallitus on asettanut ohjelmassaan kunnianhimoisen tavoitteen saada Suomi hiilineutraaliksi vuoteen 2035 mennessä. Osana tätä työtä hallitus laatii yhteistyössä alan toimijoiden kanssa toimialakohtaiset tiekartat vähähiilisyteen, jotka sovitetaan yhteen uusien ilmastotoimien kanssa. Työ -ja elinkeinoministeriön koordinoima työ on käynnistynyt vauhdilla ja syyskuussa järjestetään tilaisuuksia, jossa työn etenemisestä ja tavoitteista keskustellaan

tarkemmin. Tiekarttoja voi tehdä kaikki toimialat, jotka haluavat tuoda oman näkemyksensä työhön. EK on aktiivisesti mukana työssä ja pitämässä elinkeinoelämän tavoitteita ja pyrkimyksiä esillä.

Lisätiedot: Matti Kahra

⌋ **UUDEN KOMISSION PRIORITEETIT JA KOKOONPANO ALKAVAT HAHMOTTUA**

Komission tuleva puheenjohtaja Ursula von der Leyen on julkaissut poliittiset suuntaviivansa ja salkut komissaariehdokkaille. Komissaariehdokkaiden kuulemiset Euroopan parlamentissa käynnistynevät syyskuun lopussa ja tavoitteena on, että uusi komissio aloittaa toimintansa marraskuun alussa. EK käynnistää liittoyhteisön kanssa tuleviin aloitteisiin liittyvän vaikuttamisen suunnittelun ja rakentavan edunvalvonnan.

Lisätiedot: Janica Ylikarjula

⌋ **VON DER LEYENIN GREEN DEAL-OHJELMA EU:LLE – EK KOKOAA NÄKEMYKSIÄ**

EK kokoaa liittojen näkemykset EU komission puheenjohtaja von der Leyenin laajaan "European Green Deal" -ohjelmaan. Von der Leyen lupaa ehdottaa 100 päivän aikana muun muassa 2030 ilmastotavoitteen kiristämistä 50-55 %:iin, lakia 2050 hiilineutraaliustavoitteesta, päästökaupan laajentamista meriliikenteeseen, tieliikenteeseen ja rakentamiseen, lentoliikenteen päästöoikeuksien ilmaisaon poistoa, hiilitulleja, energiaverodirektiivin uudistamista, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa sekä muita rahoitukseen liittyviä ehdotuksia.

Lisätiedot: Kati Ruohomäki

⌋ **HEL WE CAN!**

Osuva osaaminen toimialojen murroksessa on yhä tärkeämpi kysymys yritysten kasvulle talouden sykleistä huolimatta. Osaamisen päivittämisen ja täydentymisen tulee olla luonnollinen osa työelämässä kattuvaa henkilökohtaista osaamispalettia ja työmarkkinakilpailukykyä. Joustavan koulutusjärjestelmän tulee tukea muutosta. Tämä viesti viedään kansainväliselle foorumille Suomen EU-puheenjohtajuuskauden virallisessa sivutapahtumassa ma 23.9.2019 (HEL we can!). EK järjestää tilaisuuden yhdessä Akavan, Sitran, Työ- ja elinkeinoministeriön, Opetushallituksen (Erasmus + -hankkeen), Arenen, Unifin sekä kansainvälisen EAIE-järjestön kanssa. Mukana on myös opiskelijajärjestöjä. Paikalle odotetaan 500 kansainvälistä osanottajaa.

Lisätiedot: Riikka Heikinheimo, Mika Tuuliainen

⌋ **OPETTAJANKOULUTUS JA TYÖELÄMÄ YHTEISTYÖSSÄ OK!AKATEMIA**

Elinkeinoelämän ja opettajankoulutuksen yhteistyöfoorumi OK!Akademia järjestettiin Talous ja nuoret TAT:n johdolla elokuussa Helsingissä. Ohjelmassa oli tiede- ja kulttuuriministeri Hanna Kososen puheenvuoro, talousosaaminen, opettajankoulutuksen kehittäminen ja opettajankouluttajien yritysvierailut 10 yrityksessä. OK!Akademia on järjestetty vuosittain nyt 10 vuoden ajan.

Lisätiedot: Mirja Hannula, Mikko Vieltojärvi

⌋ **KILPAILUSÄÄNNÖT KIRISTYVÄT EU-DIREKTIIVIN TÄYTÄNTÖÖNPANON MYÖTÄ**

Kansallista kilpailulainsäädäntöä päivitetään vuoden 2019 alussa voimaan tulleen ECN+ -direktiivin johdosta. Toimialaliittojen ja yritysten kannalta on tärkeää, että ECN+ tehostaa kilpailuviranomaisten valvontaa, kiristää merkittävästi toimialayhdistysten sakkotasoa ja niiden jäsenten vastuita sekä mahdollistaa yrityksiin kohdistuvien rakenteellisten korjaustoimenpiteiden käyttämisen. EK on mukana direktiivin kansallista täytäntöönpanoa

valmistelevassa työryhmässä, tavoitteena erityisesti kohtuuttomien seuraamustasojen torjunta. Kansalliset lainsäädäntömuutokset on saatettava voimaan viimeistään 4.2.2021.

Lisätiedot: Suvi Sasi-Gouatarbès

Ⓒ **EK JULKAISI SUOMALAISEN OMISTAJUUDEN TOIMINTAHJELMAN PÄIVITYKSEN**

EK valmisteli 18 ehdotusta sisältävän Suomalaisen Omistajuuden Toimintaohjelman jo vuonna 2017 Kari-Jussi Ahon vetämässä työryhmässä koostuen eri tyyppisistä omistajista. Sama työryhmä päivitti kuluneen kevään aikana ohjelman, joka julkaistiin uudistettuna EK:n yrittäjävaltuuskunnan kesäkokouksessa 16.8.2019. EK kannustaa maan hallitusta etenemään hallitusohjelmaan sisältyvän kotimaisen omistamisen ohjelman valmistelussa.

Lisätiedot: Jouni Hakala, Outi Ervasti

Ⓒ **PK-YRITYSTEN VIENTI ENNÄTYSTASOLLA - TEAM FINLAND JAKAA MIELIPITEITÄ**

Suomessa on ennätysmäärä vientiyrityksiä - EK:n tuore kysely kertoo, että jo reilu neljännes eli 23.000 työnantajayritystä harjoittaa kv-liiketoimintaa. Määrä on kasvanut kahdessa vuodessa tuhannella. Myös Team Finland verkoston käyttöaste on kohonnut parissa vuodessa kymmenyksellä - yli kolmannes (35%) pk-viejistä on hyödyntänyt verkoston palveluita. Suhtautuminen Business Finlandiin jakaa kuitenkin yritysten mielipiteitä - 41% viejä-yrityksistä on sen palveluihin tyytyväisiä ja 28% tyytymättömiä. Kotimaassa on haasteena Team Finlandin palvelutarjonnan, vastuutahojen ja niiden työnjaon hahmottaminen. Yritykset toivovat verkoston vahvistamista erityisesti kohdemaissa.

Lisätiedot: Jari Huovinen, Outi Ervasti

Ⓒ **JULKISHALLINNON DIGITAALISEN TURVALLISUUDEN LINJAUKSIA VALMISTELLAAN**

Valtiovarainministeriö on asettanut digitaalisen turvallisuuden linjausten valmistelun koordinaatioryhmän, jonka tehtävänä on arvioida digitaalisen turvallisuuden nykytila sekä laatia tavoitetilan saavuttamiseksi tarpeelliset linjaukset. Työ sisältää turvallisuuden ohjausta, riskienhallintaa ja arkkitehtuuria koskevien periaatteiden, palveluiden, toimijoiden ja tehtävien kuvausten laadinnan sekä kuntien digitaalisen turvallisuuden tiekartan ja julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden toimeenpanosuunnitelman laadinnan. EK on edustettuna valmisteluryhmässä ainoana yksityisen sektorin organisaationa. Valmistelutyön tueksi on koottu elinkeinoelämän oma taustaryhmä.

Lisätiedot: Mika Susi

Ⓒ **EK MYÖTÄVAIKUTTI FIVAN HELPOTUKSEEN VAHVAN TUNNISTAMISEN VAATIMUKSESTA MAKSUPALVELUISSA**

Finanssivalvonta antoi 5.9. elinkeinoelämän peräänkuuluttaman tiedotteen, jossa se ilmoitti, ettei aio tilapäisesti kohdistaa seuraamuksia valvottaviinsa, vaikka ne laiminlöisivät lakiin perustuvan velvollisuutensa tunnistaa asiakas vahvasti verkkokaupan korttimaksujen yhteydessä. Ratkaisulla turvataan verkkokaupan korttimaksamisen jatkuvuus häiriöttä ja halutaan välttää kohtuuttoman haitan aiheutumista kuluttajille EU:n maksupalveludirektiivi PSD2:n voimaantullessa 14.9.2019. Ilman lisäaikaa verkkokaupan ostotapahtumat olisivat saattaneet arvioiden mukaan laskea jopa kymmeniä prosenteja maksujen jäädessä hyväksymättä. Valmistautuminen sääntelyn soveltamiseen kuitenkin jatkuu yrityksissä.

Lisätiedot: Santeri Suominen

TIELIIKENTEEEN VEROUUDISTUS KÄYNNISTYY

Valtiovarainministeriön työryhmä tekee ehdotukset liikenteen verojen ja maksujen kehittämiseksi maaliskuuhun 2021 mennessä. EK kannattaa henkilöautojen verotuksen kehittämistä hankinnasta ja omistamisesta käytön verotukseen. Sen sijaan kuorma-autojen verotus on jo käyttöön perustuvaa polttoaineverotusta, jota ei tule korottaa ilman yrityskompensatiota. EK on ehdottanut kannusteita vähä- tai nollapäästöisille työsuuhdeautoille liikenteen päästöjen vähentämiseksi. Noin kolmannes uusista autoista hankitaan yrityksiin työsuuhdeautoiksi, jotka vapautuvat muutamassa vuodessa vaihtoautomarkkinoille. Työryhmä valmistelelee myös näitä ehdotuksia. Lisätiedot: Tiina Haapasalo

VARAUTUMISTA BRITANNIAN SOPIMUKSETTOMAAN EU-EROON ON JATKETTAVA

Järjestyksessä kolmas brexit-päivämäärä on 31.10. ja siihen liittyvä lopputulos selviää todennäköisesti viime hetkellä. Selkeää brexit-ratkaisua (brexit sopimuksella tai ilman, brexitin peruminen) ei ole näköpiirissä ja siksi varautumista sopimuksettomaan EU-eroon on jatkettava. Tietoa aiheesta löytyy mm. valtioneuvoston kanslian brexit-sivustolta ja EK:n nettisivuille on lisätty tietoiskuja varautumisesta sopimuksettomaan EU-eroon.

Lisätiedot: Janica Ylikarjula

HENKILÖTIETOJEN SIIRTO JA EU-TEOLLISOIKEUDET BREXITIN NO DEAL -TILANTEESSA

EU:n sisällä henkilötiedot siirtyvät ilman sen kummempia toimenpiteitä, mutta kolmansien maiden osalta tarvitaan siirtooperuste. Sopimuksettomaan Brexitiin kannattaa jo nyt varautua dokumentoimalla ja sopimalla siirtooperuste. Konsernin sisäisiin siirtoihin voidaan käyttää ns. sitovia käytösääntöjä ja muiden kanssa sopia komission valmiiden mallilausekkeiden käytöstä.

Myös EU-laajuisiin teollisoikeuksiin sopimukseton Brexit vaikuttaisi välittömästi, sillä EU-tavaramerkit ja yhteisömallit eivät enää kattaisi UK:ta. Brexit-hetkellä EU-rekisterissä olevat tavaramerkit ja yhteisömallit säilyvät todennäköisesti voimassa kansallisina oikeuksina UK:ssa, mutta uudet rekisteröinnit edellyttäisivät erillistä UK-hakemusta. Brexit-hetkellä vireillä olevista EU-hakemuksista olisi eropäivästä 9kk aikaa tehdä kansallinen UK-hakemus.

Lisätiedot: Sanna-Maria Bertell ja Riikka Tähtivuori

UUSI LISTAYHTIÖIDEN HALLINNOINTIKOODI VOIMAAN 1.1.2020

Listayhtiöiden hallinnointikoodi on uudistettu vastaamaan osakkeenomistajan oikeudet -direktiivin vaatimuksia. Keskeisimmät muutokset liittyvät yhtiöiden palkitsemispolitiikkaa ja palkitsemisraporttia koskevaan raportointiin. Uusi koodi julkistetaan marraskuussa ja sen sisällöstä tullaan järjestämään seminaari joulukuussa 2019. EK:lla on ollut keskeinen rooli koodin uudistuksessa.

Lisätiedot: Hannu Ylänen

EK ON NOSTANUT ESIIN HALLINNOLLISTEN KUSTANNUSTEN KASVUN VEROTUSASIOISSA

EK on nostanut esiin monissa eri yhteyksissä hallinnollisten kustannusten kasvun verotusasioissa, kun uudistuksia ei hoideta koordinoitusti. EK on yhteistyössä muiden elinkeinoelämän järjestöjen kanssa tuonut esiin ongelmakohtat liittyen ALV-ilmoittamisen kehittämiseen monessa eri vaiheessa ja ilman vaikutusarviointia tai perusteluja. EK on myös nostanut esille ongelmat liittyen automaattisanktointiin Verohallinnon järjestelmä- ja prosessimuutosten takia. OmaVeroon liittyen etujärjestöt ovat yhdessä nostaneet esille järjestelmän sisältämien valtuutusmahdollisuuksien riittämättömyydestä.

Lisätiedot: Tiina Ruohola, Lauri Lehmusojja

⌋ **EK VAATII VERONSAAJIEN OIKEUDENVALVONTAYKSIKÖN ROOLIN KAVENTAMISTA**

Veronsaajien oikeudenvilvontayksikkö on Verohallinnon puolesta oikeusasteissa toimiva asiamies. Verohallinto velvoitettiin maksamaan oikeudenkäyntikulua KHO:n päätöksellä asiassa, jossa yksikkö valitti täysin selvästä asiasta. EK:n näkemyksen mukaan yksikön rooli on liian laaja ja sitä pitäisi kaventaa lainsäädäntömuutoksilla.

Lisätiedot: Tiina Ruohola

⌋ **GIPP-OHJELMAN AKTIVITEETIT EUROOPPALAISTEN KOHDEMARKKINOIDEN SUUNTAAN**

Suomi päättää vuoteen 2021 mennessä suuruusluokaltaan 8-10 miljardin euron arvoisista puolustushankinnoista (HX-hanke). Hankintojen luoma kiinnostus on ainutlaatuinen mahdollisuus edistää laajempaa elinkeinoelämän yhteistyötä etenkin Iso-Britanniassa, Ranskassa, Ruotsissa ja Yhdysvalloissa. Global Innovation Partnership Program (GIPP) on Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n ja Business Finlandin yhteistyössä toteuttama suomalaista innovaatiovientä ja Suomeen kohdistuvia investointeja edistävä ohjelma.

Alkuvuonna 2019 GIPP-ohjelman aktiviteetit painottuivat USA:n suuntaan, mutta syksyn aikana on tarkoitus painottaa aktiviteetteja ohjelman eurooppalaisten kohdemarkkinoiden suuntaan. Ranskalais-suomalainen kauppakamari järjestää 20.9. Helsingissä "Finnish-French Business Forum" -tilaisuuden. Rafale International on yksi tilaisuuden pääsponsoreista ja Ranskasta kiinnostuneiden yritysten kannattaa ilmoittautua mukaan tilaisuuteen. Marraskuussa järjestettävä SLUSH 2019 -tapahtuma houkuttelee suomalaisesta startup-maailmasta kiinnostuneet toimijat Helsinkiin; mukana oli jo viime vuonna myös hävittäjätoimittajien edustajia ja näin tulee olemaan tänäkin vuonna. Business Finland järjestää Slushin yhteydessä teknologiapainotteisen speed dating -tapahtuman sekä investointipainotteisen business breakfast -oheistapahtuman, joista lisätietoja saa ohjelmajohtajalta. Yhteisiä aktiviteetteja suunnitellaan myös Iso-Britannian Helsingin suurlähetystön kanssa, joista tiedotetaan lisää, kun suunnitelmat tarkentuvat.

Lisätiedot: Ohjelmajohtaja Kimmo Aura, Business Finland

⌋ **PERHEVAPAAUUDISTUKSEN VALMISTELU ON KÄYNNISTYNYT**

Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut työryhmän valmistelemaan perhevapaaudistusta. Tarkoitus on, että uudistus tulee voimaan 2021. EK on tukenut perhevapaiden uudistamista. EK esitteli oman mallinsa kaksi ja puoli vuotta sitten. Tavoitteena on ollut työllisyyden nostaminen ja naisten työmarkkina-aseman parantaminen. Valitettavasti hallitusohjelma neuvotteluissa linjattiin perhevapaaudistuksen toteuttaminen hyvin yksityiskohtaisesti ja vieläpä siten, että se ei mahdollista työllisyyden nostamista eikä naisten työmarkkina-aseman parantamista. On pelättävissä, että perhevapaaudistus toteutetaan tavalla, joka lisää kustannuksia 150 miljoonalla eurolla. EK jatkaa työtä hallituksen vakuuttamiseksi siitä, että perhevapaaudistus kannattaa toteuttaa tavalla, joka vahvistaa työllisyyttä.

Lisätiedot: Ilkka Oksala

⌋ **LAUSUNTOJA JA KUULEMISIA (23.5. - 18.9.)**

Lainsäädäntö ja hallinto: 12 lausuntoa

Talouspolitiikka: 25 lausuntoa, ei kuulemisia

Työelämä: 11 lausuntoa ja 1 kuuleminen

Yrittäjyys- ja elinkeinopolitiikka: 1 kuuleminen

EU- ja kauppapolitiikka: ei kuulemisia, ei lausuntoja, ei komission avoimia konsultaatioita